

PŘÍLOHA

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Krizový plán slouží pracovníkům školy jako návod k řešení problémů spojených rizikovým chováním žáků.

Riziková místa školy

Za riziková místa ve škole považujeme šatny v přízemí budovy a přilehlý prostor určený k čekání na odvoz ze školy. Celý prostor je monitorován kamerami. Cizím osobám je zakázán vstup do budovy, návštěvy se ohlašují zvonkem, příslušná osoba je vyzvedne u vstupu. Na všech patrech probíhají každou přestávku dohledy, v době obědů i v jídelně.

Dalším rizikovým místem jsou toalety, které se nacházejí na všech patrech (kromě podkroví) a jsou součástí dohledu. V případě vzniku problémové situace pedagog vykonávající dohled poprosí jiného kolegu, aby za něj dohled převzal a on mohl situaci řešit. V případě vážného problému informuje ŘŠ nebo zástupkyni.

Menším rizikovým faktorem je přesun do hodin tělesné výchovy, jelikož se sportovní areál a tělocvična nacházejí mimo budovu školy.

Mezi další rizikové faktory patří blízkost školy ke komunikaci. Škola nastavila ve spolupráci s rodiči regulovaný ranní provoz před školou, aby byla zajištěna maximální bezpečnost dětí. Podporujeme docházku dětí pěšky do školy.

Postup pedagoga v případě rizikového chování žáka/ů

1. Pedagogický pracovník sepíše na připravený formulář stručný záznam s vyjádřením žáka. (Do záznamu nezapomene připsat datum a čas pohovoru od – do, všichni účastníci pohovoru se podepíší).
2. Oznámí tuto skutečnost třídnímu učiteli a zároveň metodikovi prevence (dále ŠMP).
3. Záznam založí ŠMP.
4. Třídní učitel a ŠMP se domluví na postupu, situaci prošetří, provedou zápis (ŠMP jej uloží).
5. Třídní učitel informuje rodiče o chování jejich dítěte a o případném následném výchovném opatření prostřednictvím EP, telefonicky, nebo formou osobního pohovoru. Z jednání s rodiči je vždy pořízen zápis.
6. Jedná-li se o závažnější prohřešek, řeší ŠPP, prošetří situaci, informuje kolegy, rodiče, ŘŠ v případě potřeby svolá výchovnou komisi za účasti OSPOD.

1. Šikana

Postup učitele – obecné zásady

1. Oznámí-li rodiče učiteli (nebo jinému zaměstnanci školy) podezření na šikanování, zprávu zapíše do formuláře a s ním okamžitě informuje ŠPP, které zahájí vyšetřování ve spolupráci s třídními učiteli oběti i agresora.
2. O výsledcích vyšetřování informuje ŠPP třídní učitele i ostatní pedagogy, třídní učitelé informují rodiče. Po dohodě jsou navržena výchovná opatření a je nastaven další postup týkající se práce s obětí, agresorem i celou třídou.

Postup při vyšetřování šikany

Vyšetřování počáteční šikany (1. - 3. stupeň)

a) Rozhovor s informátory a oběťmi

Smyslem je zjistit, kdo je obětí, kdo a kolik je agresorů, co, kdy, kde a jak dělali agresori konkrétním obětím, či jak dlouho už šikanování trvá. Tyto informace většinou získáváme od rodičů, kteří přijdou šikanu nahlásit, případně od spolužáků oběti, kteří na šikanování upozornili, nebo od samotné oběti. Při první informaci je vyplněn příslušný formulář, který je předán ŠPP, které vede a dokumentuje veškeré další vyšetřování.

b) Nalezení vhodných svědků

Ve spolupráci s informátory a oběťmi jsou vytipováni žáci, kteří budou ochotni pravdivě vypovídat, především spolužáci, kteří s obětí sympatizují, kamarádi s ní, nebo ji alespoň neodmítají. Druhou vhodnou skupinou jsou žáci, kteří jsou nezávislí na agresorech a normy šikanování nepřijímají.

c) Individuální rozhovory se svědky

Probíhají maximálně diskrétně. S každým svědkem se jedná samostatně, vždy je pořízen zápis. V případě, že se některé výpovědi rozcházejí, lze provést konfrontaci dvou i více svědků. Nikdy však oběti s agresory! Je vhodné nechat samostatně každého agresora písemnou formou vylíčit průběh celé situace, následně jejich výpovědi porovnat a využít nesrovnalostí ve výpovědích pro jejich usvědčení.

d) Zajištění ochrany obětí šikanování

Oběť je nutno ochránit, zvláště pokud je bezprostředně ohrožena. Je to například v případě, kdy jsme zjistili, že agresori na ni budou čekat před školou. Oběti vždy poskytneme bezpečný prostor, informujeme rodiče.

- e) Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

Tento krok je posledním ve vyšetřování, je nutno již pracovat s ověřenými informacemi, fakty, důkazy. Vhodné je využít moment překvapení. Pracujeme s výpověďmi obětí, svědků a případně písemnými výpověďmi agresorů.

- f) Oznámení rodičům

Po ukončení vyšetřování seznámí třídní učitel s výsledky rodiče obětí i rodiče agresorů.

Vyšetřování pokročilé formy šikany (4. – 5. stupeň)

Vyšetřování tohoto typu šikany je složité a škola ho obvykle nezvládne vlastními prostředky. V rámci první pomoci je nutné zejména při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupracovat zejména s Policií ČR, pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče či orgánem sociálně právní ochrany dítěte.

Doporučený postup:

- a) Překonání šoku pedagoga a bezprostřední záchrana oběti.
- b) Izolace agresorů a zabránění jejich domluvě.
- c) Okamžitě informovat ředitelku školy a ŠPP – stanovují další postup.
- d) Pokračovat v pomoci a podpoře oběti.

Postup ředitelky školy

- a) Přijme informaci o šikanování (od učitele, rodiče, žáka).
- b) Stanoví ve spolupráci se ŠPP další postup.
- e) Zajistí informování dotčených rodičů o vyšetřování šikany.
- f) Informuje OSPOD.

První pomoc ze strany rodičů

Šikanované děti se nacházejí v krajní nouzi. Často si však samy neumí říct o pomoc, a to ani ve zdravých harmonických rodinách. Je proto důležité, aby si rodiče všímali změn v chování dítěte. Mohou totiž se šikanou souviset a signalizovat skryté volání o pomoc.

Podezřelé bývají tyto projevy:

- Za dítětem nechodí spolužáci, dítě nebývá zváno k nim, nemá kamarády.
- Dítě je uzavřené, zaražené, smutné, nemluví o škole, nesvěřuje se.
- Mohou nastat poruchy spánku, noční můry.

- Dítě projevuje nechuť až obavu jít do školy, i když normálně chodilo do školy rádo.
- Nesoustředěnost, nezájem, případně zhoršený prospěch.
- Nevolnost až zvracení, bolest hlavy před odchodem do školy.
- Dítě začne chodit za školu.
- Dítě střídá různé cesty do i ze školy, žádá o odvoz.
- Poškozené oblečení, poškozené nebo „poztrácené“ školní pomůcky.
- Nestačí do té doby běžné kapesné, dítě uvádí nevěrohodné důvody, případně začne krást doma peníze.
- Dítě chodí domů hladové, přestože nosí svačiny a má zajištěny obědy.
- Podivná zranění, např. modřiny, odřenin, popálenin, lehký otřes mozku.
- Nahromaděná zloba, kterou dítě ventiluje vůči sourozencům a rodičům.
- Dítě se zdržuje doma víc, než bylo obvyklé.
- Sebepoškozování, případně pokus o sebevraždu.

Potrestání agresorů, výchovná opatření

Vychází se ze Školního řádu, šikana je kvalifikována jako závažné porušení školního řádu. Bezprostředním kázeňským opatřením bude uloženo dítěti ředitelky školy. Důsledky by měly být vyvozeny i vůči žákům, kteří o šikaně věděli a neohlásili ji dospělým.

Je nutné věnovat další zvýšenou pozornost obětem i agresorům (reflexe vlastního chování, motivu, vlivu rodiny), zprostředkovat jim poradenskou pomoc, pracovat se třídou.

2. Kyberšikana

Kyberšikana čili zneužití internetu k ubližování druhým, často souvisí s „klasickou“ šikanou, většinou na ni navazuje a je stejně nepřijatelná. Pokud k ní dojde v souvislosti se školou, bude prošetřena, vyhodnocen její rozsah a případně navržena kázeňská opatření jako v případě šikany.

Použití mobilů ve škole je ošetřeno školním řádem, tablety používají žáci pouze v hodinách podle pokynů vyučujících, připojování vlastních zařízení k wi-fi je zakázáno.

Projevy:

- a) Zasílání urážlivých, zastrašujících, zesměšňujících nebo jinak ztrapňujících zpráv či pomluv (e-mail, SMS, chat).
- b) Pořizování zvukových záznamů, videí či fotografií, jejich upravování a následné zveřejňování s cílem poškodit zachycenou osobu.

- c) Vytváření profilů a stránek, které urážejí, pomlouvají či ponižují konkrétní osobu (blogy, falešné profily na sociálních sítích).
- d) Zneužívání cizího účtu (e-mailového, diskusního apod.).
- e) Vydírání pomocí mobilního telefonu nebo internetu.
- f) Obtěžování a pronásledování voláním, psaním zpráv nebo prozváněním.

O nebezpečných jevech spojených s užíváním internetu (stalking, grooming, sexting, hoax apod.) jsou žáci poučeni, průběžně informováni v hodinách informatiky, výchovy ke zdraví a preventivních programů.

Připomínaná pravidla bezpečí na síti:

- Nedávej nikomu neznámému adresu ani telefon, nevíš, kdo se skrývá za monitorem.
- Neposílej nikomu, koho neznáš, svou fotografii, a už vůbec ne intimní.
- Udržuj hesla v tajnosti.
- Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární vzkazy a e-maily.
- Nedomlouvej si schůzky přes internet, aniž bys o tom někomu řekl.
- Pokud narazíš na obrázek, video nebo e-mail, který tě šokuje, opusť webovou stránku.
- Svěř se dospělému, pokud tě stránky uvedou do rozpaků nebo vyděsí.
- Nedej šanci virům, neotvírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy.
- Nevěř žádné informaci, kterou na internetu získáš.
- Když se s někým nechceš bavit, nebav se.

Pravidla bezpečného internetu pro rodiče:

- Poznávejte internet spolu s dětmi.
- Dohodněte si doma pravidla používání internetu.
- Upozorněte dítě, aby bylo opatrné při sdělování jakýchkoliv osobních údajů.
- Mluvte o možném riziku osobní schůzky s internetovým „kamarádem“.
- Naučte své dítě být zdravě kritickým k internetu.
- Informujte odpovědné orgány o obsahu stránek na internetu, které považujete za nezákonné.
- Poznávejte, jak dítě používá internet. Využijte svých rodičovských kompetencí k omezení používání internetu – nastavení omezeného času, vypínání wi-fi na noc, ...

V únoru 2025 – Jak neuvíznout v síti – beseda o rizicích v on-line prostoru pro veřejnost s kap. PhDr. Martinem Hronem.

Postup při odhalení kyberšikany:

Oslovený pedagog provede zápis informace do formuláře a předá ŠPP. Pokud kyberšikana proběhla ve škole, vede ŠPP vyšetřování. Shromáždí a analyzuje důkazy.

V případech, kdy se kyberšikana odehrála prostřednictvím mobilního telefonu, lze kontaktovat mobilního operátora. Ten shromažďuje data, která mohou sloužit jako důkaz. Předtím, než je vymaže, uchovává je po nějakou dobu na svých serverech.

Vždy je třeba ponechat si všechny důkazy kyberšikany. Spolupráce s PPP, SVP, Policií ČR, OSPOD.

3. Vyšetřování krádeže

V případě, že žák učiteli ohlásí krádež, postupuje učitel následovně:

- a) O události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného.
- b) Škola předá věc Policii ČR, nebo doporučí toto řešení zákonnému zástupci žáka.
- c) V případě, že je pachatel znám, nahlásí škola záležitost i OSPOD.
- d) V případě, že ke krádeži došlo ve škole nebo při akci pořádané školou, třídní učitel uloží příslušné výchovné opatření v souladu se školním řádem.

4. Tabákové výrobky, alkohol a jiné návykové OPL (omamné a psychotropní látky) ve škole

Školní řád zakazuje žákům nošení, držení, distribuci a zneužívání návykových látek i těch, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují, v areálu školy i na školních akcích.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

Pokud je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy v době školního vyučování nebo v rámci akcí, které škola pořádá, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

- Tabákový výrobek bude žákovi odebrán.
- Pedagogický pracovník sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména s informací, odkud tabákový výrobek má).
- Tento záznam ŠMP založí do své agendy.

- Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka, nabídne kontakt na odbornou spolupráci.
- V závažných případech, zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte, nebo jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola OSPOD.
- Třídní učitel uloží za konzumaci tabákových výrobků výchovné opatření v souladu se školním řádem.

Nález/konzumace alkoholu ve škole

V případě, že pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují následovně:

- a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy.
- d) Zpracují stručný záznam o události.
- e) K dítěti pod vlivem alkoholu škola vždy volá záchrannou službu.
- f) TU informuje rodiče, ŘŠ OSPOD.

Nález/ konzumace OPL ve škole

V případě, že pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují následovně:

- a) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, uvedou datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, přelepené místo opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají do školního trezoru.
- d) ŘŠ o nález vyrozumí Policií ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
- e) K dítěti pod vlivem jakékoliv omamné látky škola vždy volá záchrannou službu.
- f) TU informuje rodiče, ŘŠ OSPOD.

Distribuce omamných a psychotropních látek (OPL) ve škole:

- Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin.
- Množství, které žák distribuuje, není důležité.

- Přechovávání OPL je vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek, anebo v případě množství, které je větší než malé, jako trestný čin.
- Má-li pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět Policii ČR, neboť jde o podezření ze spáchání závažného trestného činu.

5. Vandalismus

Každý žák je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.

V případě, že škoda tímto způsobem vznikne, postupuje učitel následovně:

- a) Sepíše krátký záznam o události a pokusí se odhalit viníka.
- b) Informuje vedení školy o vzniklé škodě.
- c) V případě, že škola viníka zná, ihned informuje zákonného zástupce žáka o vzniklé škodě i o tom, že po něm bude škola náhradu škody požadovat.
- d) V případě, že nedojde mezi školou a zákonnými zástupci žáka k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.
- e) Žákovi, který se takto provinil, může být uloženo výchovné opatření.

6. Záškoláctví

Za záškoláctví je považována každá neomluvená absence žáka. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu, současně jde o porušení školského zákona, který upravuje povinnou školní docházku.

Bývá spojeno i s dalšími typy rizikového chování, které negativně ovlivňují osobnostní vývoj žáka.

Prevence:

- Školní docházku eviduje třídní učitel, v případě podezření na záškoláctví se obrací na zákonného zástupce a situaci vždy řeší bezodkladně.
- Postup stanovuje Metodický pokyn MŠMT K jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví.

7. Syndrom týraného dítěte CAN (Child Abuse and Neglect)

- a) Informovat ŘŠ, stanovit zvýšený dohled nad žákem, citlivý pohovor s žákem. Následuje rozhovor s rodiči. Pokud se nám potvrdí naše podezření, oznámit podezření na týrání svěřené osoby na OSPOD.
- b) Prevence – zařadit do vyučování problematiku týraného dítěte, připomenout, kam se obrátit v případě nebezpečí, psycholog, upozornit na nebezpečí internetu.
- c) Podezření, že žákovi je pácháno sexuální násilí – ihned informovat ŘŠ. Provést hovor v soukromí a snažit se zjistit podrobnosti. Při zjištění, že se násilí dopustil rodinný příslušník či náhodný pachatel – informovat OSPOD i Policii ČR, případně rodiče (pokud nebyl pachatelem). V případě potřeby volat záchrannou službu.

Kam lze dále volat k získání pomoci a informací: Linka bezpečí, nadace Naše dítě, Acorus, Bílý kruh bezpečí, Fond ohrožených dětí, DONA – linka pro oběti domácího násilí.

8. Homofobie u žáka (homosexualita, bisexualita, transsexualita)

- Při projevech homofobie vždy informovat ŠPP, které stanoví další postup.
- Internetové stránky s užitečnými informacemi:
www.lgbt.poradna-prava.cz
www.stud.cz
www.gejt.cz

9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

- Pokud má pracovník školy podezření, že se u žáka objevuje extremismus, informuje ŠPP.
- ŠPP zjistí závažnost rizikového chování, hovor s agresorem i obětí (u agresora zjistí důvody jednání, upozorní na následná opatření, postupuje dle krizového plánu bod č. 6, u oběti poskytuje pomoc, psycholog, odborníci. ŠPP kontaktuje rodiče, oznámí postup školy, nabídne pomoc, spolupráce s OSPOD, PČR (v případě podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost).
- TU a ŠMP pracují se třídou – program na téma extremismus, rasismus, zjistí rozšíření uvedených postojů ve třídě, pozvou experty k intervenci.

10. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí

Patří sem například neoprávněné vniknutí osoby do objektu, přítomnost nebezpečné látky v objektu, útok, řešení konfliktů neadekvátním způsobem.

- Pracovníci školy – školení BOZP a Policie ČR k ochraně měkkých cílů (31. 3. 2025), s žáky proběhne simulace evakuace školy, cvičný poplach. Při zjištění nebezpečné situace žák, nebo pracovník školy neprodleně informuje vedení školy. Pověřená osoba neprodleně informuje jednotky IZS, popřípadě zřizovatele školy, rodiče. Všichni přítomní dodržují pokyny pověřených pracovníků školy, chrání zdraví své i všech dalších, zbytečně se nevystavují rizikům.
- Mimořádná situace končí pokynem vedoucího zásahu, všichni mají právo na pomoc a následnou podporu.

11. Netolismus (závislost na virtuálních drogách)

- Pracovník školy o podezření na netolismus (ospalý žák, po nocích hraje, unavenost, agresivita apod.) informuje ŠPP. ŠPP a TU spolupracují s rodiči – vysvětlí problematiku netolismu (zhoršení vztahů v rodině, zhoršení školního prospěchu, zdravotní problémy, závislostní chování), doporučí kontakty na odborníky.
- Prevence – zvýšení informovanosti žáků o povaze a rizicích hazardního hraní, budování finanční gramotnosti žáků.

12. Sebepoškozování

Sebepoškozování – nezralá odpověď na akutní nebo chronický stres, nezvladatelné emoce či myšlenkové pochody (řezání, pálení kůže, píchání jehlou, ...). Nejčastějším místem poškození bývají ruce, zápěstí a stehna.

- Pokud má pracovník školy podezření na sebepoškozování, informuje o tom vedení školy. ŠPP a TU vedou rozhovor s žákem i s rodiči, nabídnou pomoc psychiatra, psychologa. Je důležité motivovat rodinu k návštěvě specialisty.

Krizová centra – není třeba doporučení zdravotnického zařízení (např. Spondea, dětská krizová centra v Brně)

13. Nová náboženská hnutí

Za rizikové považujeme především skupiny řazené ke kultům a sektám (jehovisté, mormoni, moonisté, scienotlogové, satanisté aj.)

- U každého podezření o výskytu daného jevu je třeba vždy informovat ŠPP.

- Učitelé v rámci občanské výchovy seznamují děti s riziky a praktikami rizikových sekt a skupin, rozlišovat mezi sektou a výkladem tradičních náboženství.

14. Rizikové sexuální chování

K rizikovému chování patří předčasný začátek pohlavního života před 15. rokem, náhodné známosti, prostituční chování apod.

Dítě může být aktivním konatelem rizikového sexuálního chování nebo jeho obětí. Projevy sexuální deviace je třeba podchytit včas, jedině tak je možné předejít spáchání trestného činu.

Prevencí se rozumí především vytváření zdravých postojů dříve, než k sexuálnímu rizikovému chování dojde (výchova ke zdraví).

Pokud má pracovník školy podezření na rizikové sexuální chování žáka, informuje o tom vedení školy, ŠPP volí vhodné strategie.

15. Příslušnost k subkulturám (anarchismus, Gothic, Emo, Punk, Skinheads, ...)

- TU zachycuje varovné signály, informuje o tom vedení školy. ŠPP spolupracuje na odhalování příčin a možných negativních dopadů rizikového chování.
- Pedagog by měl být schopen podat pomocnou ruku, dát jasné hranice nepřijatelným formám chování. Pokud se to nepodaří, vést rozhovor s rodiči, spolupracovat s dalšími organizacemi.

16. Problémové situace týkající se žáka s PAS (porucha autistického spektra)

- Při podezření na rizikové chování ze strany žáka se specifickou vývojovou poruchou neprodleně informovat vedení školy. Vedení školy a ŠPP vede a zaznamená rozhovor s žákem, pedagogem a asistentem pedagoga.
- Vedením rozhovorů se zabývá ŠPP, ostatní pracovníci jsou nápomocní dle jeho pokynů. Informováním rodičů je pověřen ředitel školy. Uzavření případu provede ŠPP. Pedagogická rada projedná kázeňská opatření. Rodiče jsou s výsledky seznámeni prostřednictvím TU.

Co bude evidovat TU a předá VP:

Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

Popis obtíží žáka (spouštěcí mechanismy vzniku problémových situací u konkrétního žáka, v konkrétních situacích, na konkrétních místech, v přítomnosti konkrétních osob, v jejich přístupu apod., např. fyziologická potřeba, příjem potravy, tekutin, únava a „přetažení“,

přecitlivělost na různé podněty jako zvuky, světlo, barvy, pachy, doteky, nepohodlí, změny aktuálního zdravotního stavu, či jiných faktorů, které ovlivňují jeho aktuální naladění):

- Doporučený postup prevence vzniku problémových situací (postup zpracován na základě osobnostní charakteristiky žáka viz „Popis obtíží žáka“ a dle doporučení školského poradenského zařízení, součástí plánu je „záznamový arch“ sloužící jako podklad pro vyhodnocování vhodně nastavených opatření pro prevenci vzniku nevhodného chování žáka, problémového chování či problémové situace):
- Doporučený postup v případě, kdy problémová situace nastala (obsahuje popis konkrétních kroků při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace, vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek, kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. linku 155)

17. Sebevražedné chování

Rizikové a varovné faktory:

- Předchozí pokus o sebevraždu, duševní onemocnění v rodině, dysfunkční zázemí
- Zneužívání návykových látek
- Chronická úzkost
- Nízké sebehodnocení
- Nízká schopnost regulovat emoce
- Nedůvěra v sebe
- Impulsivita
- Sebepoškozování
- Neheterosexuální orientace
- Pocity samoty, konflikty ve vztazích
- Nápodoba chování
- Neúspěchy
- Samotářství
- Potíže se soustředěním, zhoršení prospěchu, potíže se spánkem, zanedbávání vzhledu, potíže ve vztazích
- Sebepoškozování, rozdávání svých věcí
- Náhlé změny nálad, plačtivost, vyčerpanost, nízké sebevědomí

- V komunikaci – přál bych si být mrtvý, kdybych tu nebyl, nikomu bych nechyběl

Všechny tyto faktory je třeba brát vážně. Úkolem pedagoga není žáka diagnostikovat ani nahrazovat odbornou péčí, ale rozpoznat žáka v ohrožení a nasměrovat jej v systému péče k odborníkovi.

Prevence:

- Duševní zdraví – netabuizovat, mluvit o něm, je v pořádku dělat chyby, necítit se vždy dobře apod. Sledování žáka, zájem o žáka. Říci si o pomoc není ostuda, naopak odvaha.
- Pozitivní klima a atmosféra – podpůrný rozhovor s žáky (mám pocit, že..., všiml jsem si, že..., nabídka pomoci, informování metodika, TU, ředitelky školy). Takovou vážnou zprávu si nelze nechat pro sebe, neslibujte dětem, že si to necháte pro sebe, je třeba je navést k tomu, komu to můžete říci.
- ŠPP – týmová spolupráce, kontakty na odborníky, podpora učitelů, přístup učitelů /všímavost
- Bezpečnostní plán pro žáky – soubor strategií, které dětem mohou pomoci se vyrovnat s psychickou bolestí a sebevražednými myšlenkami (Locika, Nevypuště duši)
- Aktuální riziko – situace, kdy si žák ublížil ve škole – pořezal se, spolykal prášky, vyhrožuje zabitím apod. – vždy volat záchranku, informovat ŘŠ, rodiče.

Na koho se můžeme obrátit:

- Linka bezpečí – 116 111
- Rodičovská linka – 606 021 021
- Linka pro rodinu a školu 116 000
- Vybrané webové stránky věnující se tématu duševního zdraví:

www.sebevrazdy.cz

www.nudz.cz

www.dzda.cz

www.opatruj.se.cz

www.psychportal.cz

Samostatné přílohy:

Formulář k šetření problémového chování

Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

ŠETŘENÍ PROBLÉMOVÉHO CHOVÁNÍ

Základní škola a Mateřská škola Polnička, okres Žďár nad Sázavou

Datum:

Čas:

Třída:

Žák, žáci v konfliktu:

Svědci:

Místo konfliktu:

Popis situace:

Šetření provedl pedagogický pracovník:

Podpis:

Zápis provedl:

Podpis:

Zákonný zástupce byl se situací srozuměn

dne: formou (telefonicky, osobně ve škole)

Podpis zákonného zástupce:

Dne:

KRIZOVÝ PLÁN PRO PREVENCI VZNIKU PROBLÉMOVÝCH SITUACÍ TÝKAJÍCÍCH SE ŽÁKA S PAS

Jméno a příjmení žáka:

Datum narození:

Místo trvalého pobytu:

Kontaktní údaje na zákonného zástupce/telefon (v případě zletilého žáka na kontaktní osobu):

Název a adresa školy/školského zařízení, ročník:

Ošetřující lékař/odborný lékař:

(na základě souhlasu zákonného zástupce uváděno pro případ konzultace při vzniku problémové situace např. psychiatr, neurolog atp.)

Pedagogický pracovník školského poradenského zařízení spolupracující na vytváření Krizového plánu:

Třídní učitel:

Asistent pedagoga:

Ostatní vyučující žáka:

Vychovatel/vychovatelka:

Osoby zajišťující specializované činnosti ve škole:

Aktuální zdravotní stav žáka:

- Aktuální stav žáka (obsahuje popis speciálních vzdělávacích potřeb dle doporučení školského poradenského zařízení):
- Popis obtíží žáka (spouštěcí mechanismy vzniku problémových situací u konkrétního žáka v konkrétních situacích, na konkrétních místech, v přítomnosti konkrétních osob, v jejich přístupu apod.):

Záznamový arch (vyhodnocování nastavených opatření pro prevenci vzniku nevhodného chování žáka, problémového chování či problémové situace):

Doporučený postup v případě, kdy problémová situace nastala:

- Konkrétní kroky při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace
- Kompetence a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců:
- Podmínky a okolnosti, kdy škola žádá o pomoc jiné odborníky (které):

Podpisy informovaných osob (všech, kteří jsou s žákem v interakci v době jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení):

Podpis žáka:

Podpis zákonného zástupce/kontaktní osoby v případě zletilého žáka:

Místo, datum:

Zpracoval/a:

Podpis ředitele školy: